

MFU Places: การประยุกต์ใช้ Google Maps บอกเล่าเรื่องราว

สถานที่สำคัญของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

พิชญา สาจันทร์*, ตรีสลา พูแวน, อมรรัตน์ นุกูล

ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

333 หมู่ 1 ตำบลท่าสุด อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย 57100

MFU Places: Applying Google Maps to Uncover the Stories

Behind Important Places of Mae Fah Luang University

Pitchaya Sachan*, Treessala Foowaen, Amornrat Nugul

Learning Resources and Educational Media Centre Mae, Fah Luang University

No.333 Moo1, Thasud, Muang, Chiang Rai 57100

E-mail: pitchaya.sac@mfu.ac.th

► รับบทความ 23 กรกฎาคม 2568 ► แก้ไขบทความ 19 กันยายน 2568 ► ตอรับบทความ 24 กันยายน 2568

บทคัดย่อ

MFU Places มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และนำเสนอข้อมูลดังกล่าวในรูปแบบแผนที่ดิจิทัลผ่าน Google Maps โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และแม่นยำ การศึกษาครอบคลุมอาคารที่สำคัญ 30 สถานที่ ข้อมูลที่รวบรวมประกอบด้วยประวัติ การก่อสร้าง และเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับอาคารแต่ละหลัง เริ่มจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย และนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอในรูปแบบของเว็บไซต์ จากนั้นจึงนำข้อมูลมาสร้างแผนที่ดิจิทัล เพิ่มสถานที่ต่าง ๆ พร้อมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลที่ป้อนบน Google Maps เข้ากับเว็บไซต์ที่ได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาคารแต่ละแห่ง

การสร้างแผนที่ MFU Places สามารถนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับอาคารและสถานที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัยได้อย่างครอบคลุมและเข้าใจง่าย ผู้ใช้งานสามารถสำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สามารถใช้แผนที่นี้เป็นเครื่องมือในการนำทางภายในมหาวิทยาลัย และใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ได้ โครงการนี้ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ในอนาคต มีแผนขยายฐานข้อมูลให้ครอบคลุมอาคารทั้งหมดในมหาวิทยาลัย และเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบสารสนเทศอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบวงจร

คำสำคัญ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, แผนที่ดิจิทัล, ฐานข้อมูลอาคาร

Abstract

MFU Places aims to collect data on important buildings and places within Mae Fah Luang University and present this information in the form of a digital map through Google Maps. The goal is to enable users to access information easily, quickly, and accurately. The study covers 30 significant buildings, including their construction history and significant related events. The project began by studying

and analyzing the physical aspects of the university. The obtained data was then presented on a website. Subsequently, the data was used to create a digital map, adding various locations and linking the pinned information on Google Maps to the website that collects related information about each building.

The creation of the MFU Places map can comprehensively and easily present information about buildings and important places within the university. Users can conveniently and quickly explore and learn about various places. This map can be used as a navigation tool within the university and as a public relations medium. The project is still in its early stages. In the future, there are plans to expand the database to cover all buildings in the university and link the data to other information systems of the university so that users can access related information comprehensively.

Keywords

Mae Fah Luang University, MFU Places, Google Maps, Digital Map, Building Database

บทนำ (Introduction)

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พ.ศ. 2541 เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2541 (มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2547) โดยมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีสถานที่ตั้งหลักอยู่ที่เลขที่ 333 หมู่ 1 ตำบลท่าสุด อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีพื้นที่ประมาณห้าพันไร่ ตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงาม ในจังหวัดเชียงราย โดยมีการวางแผนผังแม่บทที่คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศ มีการออกแบบใช้พื้นที่ให้เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติและสถาปัตยกรรมแบบล้านนา ภายใต้กรอบแนวคิด University in the Park (มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2551) ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้รับการยอมรับว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีภูมิทัศน์ความสวยงามและมีเอกลักษณ์แห่งหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการพัฒนาทางด้านกายภาพควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านวิชาการ การก่อสร้างอาคารต่าง ๆ เป็นไปตามแผนผังแม่บทที่กำหนดไว้ตั้งแต่แรก โดยได้มีการจัดวางผังเขตการใช้ที่ดินออกเป็น 7 เขตด้วยกันคือ เขตการศึกษา เขตที่พักนักศึกษา เขตบ้านพักอาจารย์และบุคลากร เขตกีฬาและสันทนาการ เขตพื้นที่ส่วนขยาย เขตพื้นที่กิจกรรมพิเศษ และเขตพาณิชย์กรรม โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ของการใช้สอยต่อเนื่องกันในแต่ละเขต รวมทั้งพิจารณาถึงสภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ (มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2561) ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีอาคารรวมทั้งสิ้น 138 หลัง (ข้อมูล ณ 30 มิถุนายน 2567) (มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2567) โดยเป็นอาคารที่ทำการถาวรจำนวน 81 หลัง ที่สร้างขึ้นตามแผนพัฒนาระยะแรก (โครงการก่อสร้างอาคาร ระบบสาธารณูปโภค และภูมิสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 1 พ.ศ. 2542-2546) (บริษัท สถาปนิก หนึ่งร้อยสิบ จำกัด, 2540) และสร้างเพิ่มขึ้นภายหลังตามแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (โครงการก่อสร้างอาคาร ระบบสาธารณูปโภค และภูมิสถาปัตยกรรม) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา อีกจำนวน 57 หลัง (บริษัท สถาปนิก หนึ่งร้อยสิบ จำกัด, 2541)

งานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้ดำเนินงานรวบรวมเอกสาร และข้อมูลอาคารต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารการก่อสร้าง และข้อมูลเกี่ยวกับอาคารแต่ละหลัง รวมทั้งภาพถ่าย แผนที่ต่าง ๆ และเห็นว่าข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ จึงได้จัดทำ MFU Places ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับอาคารต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้แพลตฟอร์มการสร้างแผนที่ออนไลน์ (Online Mapping Platforms) มาเป็นกระบวนการทำงาน และเชื่อมโยงสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งในเชิงพื้นที่ ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของข้อมูล เช่น ภาพแผนที่ ภาพถ่ายผ่านดาวเทียม ตัวเลข ตัวอักษร ระยะทาง (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554) ซึ่งมีอยู่มากมายในปัจจุบัน

Google Maps เป็นแอปพลิเคชันแผนที่ที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับ Location-Based Service (LBS) ในการดูแผนที่แบบดิจิทัล และสามารถดูได้ตามเวลาที่เกิดขึ้นจริง (Real Time) ผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งบนมือถือและหน้าเว็บไซต์ของทาง Google Maps สำหรับการวางแผนการเดินทาง หรือหาเส้นทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ สามารถนำทางเส้นทางต่าง ๆ ได้อย่างค่อนข้างแม่นยำ และคำนวณเวลาเดินทางได้ นอกจากนี้ยังค้นหาได้จากชื่อของสถานที่ พร้อมทั้งมีความสามารถในการแนะนำเส้นทางนั้น ๆ ว่ามีสถานการณ์ใด เช่น เกิดอุบัติเหตุ มีการปิดถนน หรือเส้นทางจราจรจากการซ่อมแซมปรับปรุง โดยโปรแกรม Google Maps นี้ สามารถค้นหาเส้นทางใหม่ให้โดยอัตโนมัติ อีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับสามารถใช้งานได้อย่างแพร่หลายทั่วโลก (lamnotspock, 2564) นับตั้งแต่การเปิดตัว Google Maps ในปี 2005 โลกของการสร้างแผนที่ออนไลน์ร่วมกัน (Collaborative Online Mapping) ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถตั้งค่าแพลตฟอร์มการทำแผนที่แบบง่าย ๆ เพิ่มจุดหมาย และเชิญให้ผู้อื่นเข้าร่วม โดยการเพิ่มสถานที่ ข้อมูล รูปภาพ วิดีโอ และข้อความ โอกาสเหล่านี้ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตและเข้าถึงข้อมูลเชิงพื้นที่อย่างมาก (Shahamati et al., 2022)

ด้วยประสิทธิภาพดังกล่าว งานจดหมายเหตุจึงได้นำโปรแกรม Google Maps มาประยุกต์ใช้ โดยการนำเสนอภาพถ่ายอาคาร และนำเสนอข้อมูลอาคารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาคารแต่ละหลัง อาทิ ประวัติการก่อสร้าง ความสำคัญ และการใช้ประโยชน์ลงบนแผนที่ และนำเสนอตัวอย่างข้อมูลอาคารแบ่งพื้นที่ออกเป็น 5 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มอาคารสำนักงาน อาคารการศึกษา อาคารกีฬาและสันทนาการ อาคารที่พักอาศัย และกลุ่มอาคารพิเศษอื่น ๆ รวม 30 สถานที่ นอกจากใช้ปิกหมุดสถานที่ลงบนแผนที่แล้ว ยังสามารถเชื่อมโยง (Link) ข้อมูลที่นำเสนอไปยังเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับอาคารเหล่านั้นที่เผยแพร่บนเว็บไซต์งานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งการจัดการข้อมูลสถานที่ และการนำทางภายในมหาวิทยาลัยด้วยโปรแกรมนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกและรวดเร็ว

วัตถุประสงค์ (Objective)

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัย เช่น ประวัติการก่อสร้าง สถาปนิกผู้ออกแบบการใช้งานในปัจจุบัน และเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้อง นำมาจัดระบบและจัดทำเป็นฐานข้อมูล
2. เพื่อสร้างแผนที่ดิจิทัลแบบอินเทอร์แอคทีฟ แสดงสถานที่สำคัญของมหาวิทยาลัย การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่น่าสนใจ แสดงพิกัดอาคารต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รวมทั้งเชื่อมโยงภาพถ่าย และข้อมูลแต่ละอาคารโดยสังเขปโดยประยุกต์ใช้โปรแกรม Google Maps
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษา บุคลากร และผู้มาเยี่ยมชมได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมของมหาวิทยาลัย ผ่านการสำรวจสถานที่ต่าง ๆ

วิธีการดำเนินการ (Methodology)

1. กำหนดขอบเขตของโครงการ

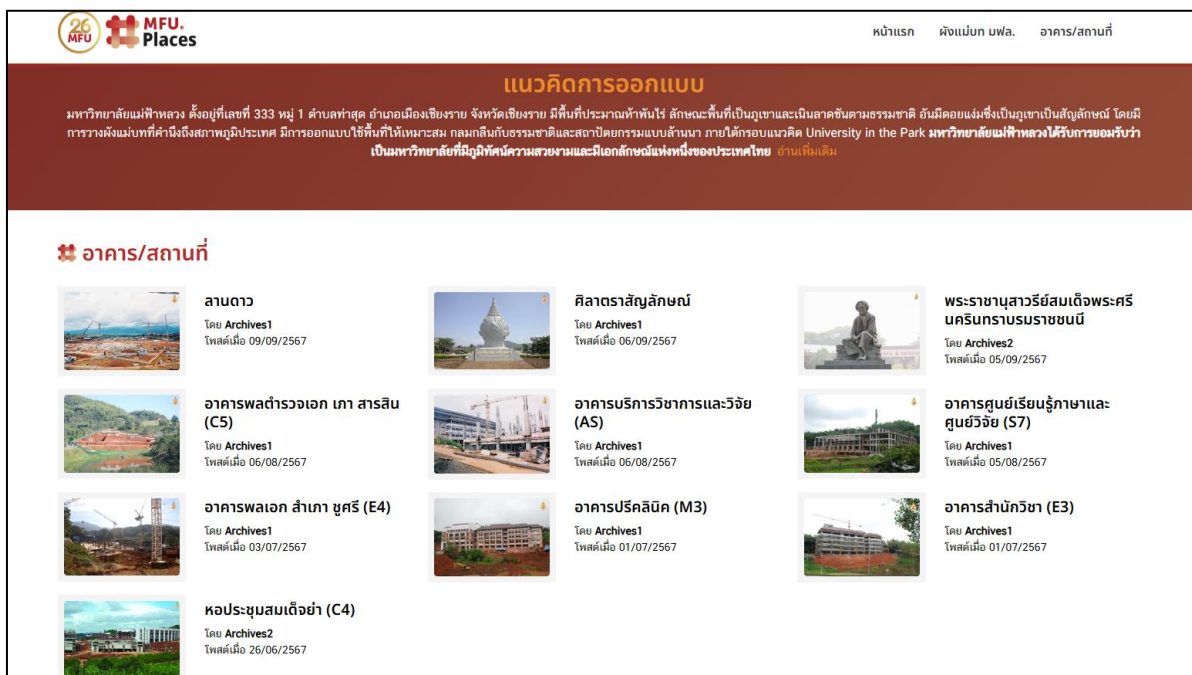
ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย ทำความเข้าใจการเติบโตและการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะครอบคลุมข้อมูลสารสนเทศด้านกายภาพของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยการดำเนินโครงการในระยะที่ 1 จำกัดขอบเขตการดำเนินการ 30 สถานที่ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2542-2562 เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีมหาวิทยาลัยมีการขยายตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่รวบรวมจะเน้นไปที่อาคารสถานที่ต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย โดยแบ่งกลุ่มอาคารออกเป็น 5 ประเภทหลัก ตามผังแม่บทของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดเป็นสัญลักษณ์แบ่งตามกลุ่มอาคารต่าง ๆ ได้แก่

- (1) กลุ่มอาคารสำนักงาน : อาคารที่ใช้สำหรับการบริหารจัดการและดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

- (2) กลุ่มอาคารการศึกษา : อาคารที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด
- (3) กลุ่มอาคารกีฬาและสันทนาการ : อาคารที่ใช้สำหรับกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ
- (4) กลุ่มอาคารที่พักอาศัย : อาคารที่ใช้สำหรับที่พักอาศัยของนักศึกษา บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง
- (5) กลุ่มอาคารพิเศษอื่น ๆ : อาคารที่มีลักษณะเฉพาะและไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มข้างต้น เช่น พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ศิลตาสถูลักษณะ วิหารพระเจ้าล้านทองเฉลิมพระเกียรติฯ

2. การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลภาพถ่ายและข้อมูลการก่อสร้างอาคารโดยสังเขป ดังนี้ ชื่ออาคาร ขนาดพื้นที่ ปีที่ก่อสร้าง ปีที่แล้วเสร็จ งบประมาณการก่อสร้าง พิกัด GPS ของสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น โดยวิธีการศึกษาและค้นหาข้อมูลจากเอกสารเก่า เช่น หนังสือ แผนผังอาคาร แบบแปลน สัญญาจ้างก่อสร้าง หรือเอกสารทางประวัติศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาคาร และการเก็บข้อมูลภาพถ่ายอาคารในมุมต่าง ๆ และจัดทำการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของเว็บไซต์ (<https://mfu-memories.web.app/home>)

ภาพที่ 1 เว็บไซต์ MFU Places

3. เครื่องมือสร้างแผนที่ออนไลน์

Google My Maps เป็นบริการของ Google Maps ที่ออกแบบมาโดยเฉพาะเพื่อสร้างและแบ่งปันแผนที่แบบกำหนดเอง ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเว็บไซต์โดยตรงหรือผ่าน Google Maps เนื่องจากทั้งสองบริการเชื่อมโยงกัน ผู้ใช้สามารถซ้อนเลเยอร์ต่าง ๆ บนแผนที่พื้นหลัง วาดจุด เส้น หรือรูปทรง และตั้งชื่อให้กับวัตถุเหล่านั้น นอกจากนี้ ผู้ใช้ยังสามารถนำเข้าและเชื่อมโยงสเปรดชีต รูปภาพ ข้อความ และวิดีโอเข้ากับรูปทรงเรขาคณิตแต่ละรูปได้ (Racca, 2023)

เหตุผลที่เลือกใช้ Google My Maps เป็นเครื่องมือในการนำเสนอข้อมูล MFU Places มีดังนี้

- (1) ความสามารถในการสร้างแผนที่แบบอินเทอร์แอคทีฟ ปรับแต่งได้สูง อนุญาตให้ผู้ใช้สามารถปรับแต่งแผนที่ได้อย่างละเอียด ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มหมุด, วาดรูป, เขียนข้อความ หรือแม้แต่การเพิ่มภาพถ่าย ทำให้สามารถสร้างแผนที่ที่สื่อถึงข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและน่าสนใจ มีอินเทอร์เฟซที่ใช้งานง่าย ผู้ใช้ทั่วไปสามารถเรียนรู้และสร้างแผนที่ได้อย่างรวดเร็ว สามารถสร้างแผนที่ที่มีหลายชั้น (Layers) เพื่อแสดงข้อมูลที่แตกต่างกัน เช่น ชั้นที่แสดงตำแหน่งอาคาร ชั้นที่แสดงเส้นทางเดิน และชั้นที่แสดงจุดสนใจ ทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกดูข้อมูลที่ต้องการได้อย่างสะดวก

- (2) มีข้อมูลแผนที่ที่ครอบคลุมทั่วโลก ทำให้สามารถนำมาใช้เป็นฐานในการสร้างแผนที่ได้อย่างแม่นยำ
- (3) ใช้งานง่าย เป็นบริการที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ด้านการเขียนโปรแกรมหรือการออกแบบกราฟิก สามารถสร้างแผนที่ได้ด้วยการลากและวาง
- (4) สามารถเข้าถึงแผนที่ที่สร้างขึ้นได้จากอุปกรณ์ใดก็ได้ที่มีอินเทอร์เน็ต
- (5) สามารถแชร์แผนที่ที่สร้างขึ้นผ่านลิงก์หรือฝังลงในเว็บไซต์ได้ ทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง
- (6) สามารถเชื่อมโยงกับบริการอื่น ๆ ของ Google เช่น Google Street View, Google Earth ทำให้สามารถนำเสนอข้อมูลได้หลากหลายรูปแบบ

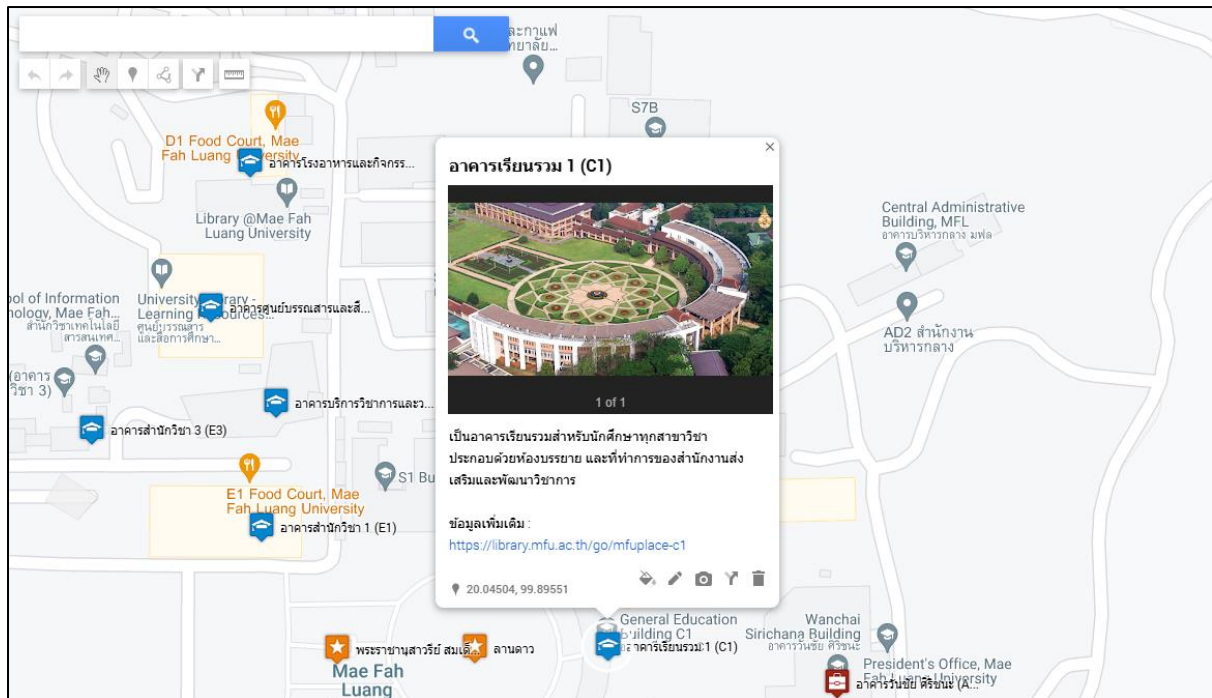
4. การสร้างแผนที่

ดำเนินการสร้างรูปแบบและปักหมุดสถานที่โดยใช้ Google My Maps ในการสร้างแผนที่ของมหาวิทยาลัยโดยเพิ่มสถานที่ต่าง ๆ ลงไปในแผนที่ ดังนี้

4.1 การเพิ่มข้อมูลสถานที่ใน Google Maps

Google My Maps เป็นเครื่องมือที่สามารถสร้างแผนที่ที่ปรับแต่งได้ตามต้องการ โดยสามารถใช้ช่องค้นหาเพื่อค้นหาสถานที่ที่ต้องการเพิ่มลงในแผนที่ เช่น อาคาร สถานที่สำคัญ หรือจุดต่าง ๆ เมื่อพบสถานที่ที่ต้องการ เลือกที่เพิ่มไปยังแผนที่ (Add to Map) หรือเพิ่มป้าย (Add Markers) สำหรับแต่ละสถานที่ได้ หากชื่อสถานที่ยังไม่ได้ถูกระบุใน Google Maps สามารถเลือกเพิ่มป้าย (Add Markers) บนแผนที่ในตำแหน่งที่ต้องการได้ จากนั้น ระบุชื่อ ที่อยู่ รูปภาพ และข้อมูลเพิ่มเติมต่าง ๆ

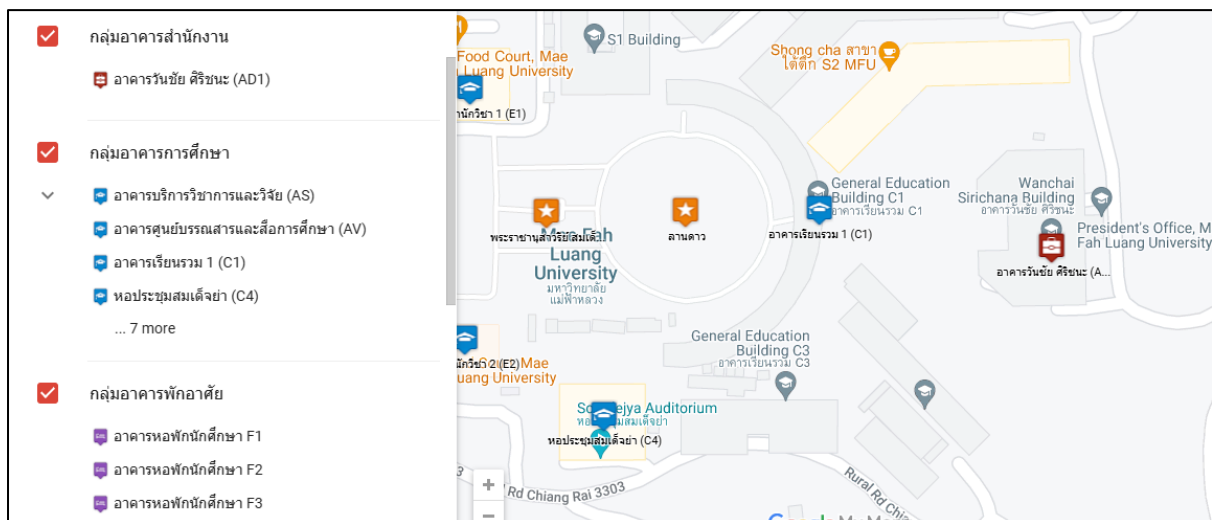
ในการสร้างแผนที่ดิจิทัล MFU Place ระยะที่ 1 ได้ทำการเพิ่มจุดสถานที่ ที่มีการจำกัดขอบเขตการดำเนินการ 30 สถานที่ ได้แก่ อาคารวันชัย ศิริชนะ (AD1) อาคารบริการวิชาการและวิจัย (AS) อาคารศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา (AV) อาคารเรียนรวม 1 (C1) หอประชุมสมเด็จพระเจ้า (C4) อาคารโรงอาหารและกิจกรรม (D1) สถาบันศิลปวัฒนธรรมและอารยธรรมลุ่มน้ำโขง (D2) อาคารพลตำรวจเอก เภา สารสิน (C5) อาคารสำนักวิชา 1 (E1) อาคารสำนักวิชา 2 (E2) อาคารปรีคลินิก (M3) อาคารพลเอก สำเภา ชูศรี (E4) อาคารปรีคลินิก (M3) อาคารหอพักนักศึกษา F1 อาคารหอพักนักศึกษา F2 อาคารหอพักนักศึกษา F3 อาคารหอพักนักศึกษา F4 อาคารชุดที่พักอาจารย์และบุคลากร อาคารเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา บรมราชินีนาถ วนาศรมริสอร์ท วิหารพระเจ้าล้านทองเฉลิมพระเกียรติฯ และพระเจ้าล้านทองเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ปฐมาคารนุสรณ์ ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธรศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร อาคาร I-Park (กลุ่มอาคาร M-Square) อาคาร E-Park (กลุ่มอาคาร M-Square) อาคาร L-Park (กลุ่มอาคาร M-Square) พระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ลานดาว และศิลาตราสัญลักษณ์

ภาพที่ 2 การเพิ่มสถานที่ใน Google My Maps

4.2 การใช้ Layers ใน Google My Maps

หนึ่งในฟังก์ชันที่สำคัญของ Google My Maps คือการใช้ "Layers" ช่วยจัดกลุ่มข้อมูลเชิงพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การนำ Layers มาใช้ในการสร้างแผนที่ ทำให้ข้อมูลที่ซับซ้อนกลายเป็นภาพที่เข้าใจง่าย และสามารถวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น Layers ใน Google My Maps หมายถึงชั้นข้อมูลที่ถูกซ้อนทับกันบนแผนที่หนึ่งเดียว ทำให้ผู้ใช้สามารถแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามลักษณะหรือประเภทที่ต้องการ ในแผนที่ของ MFU Places สามารถสร้าง Layer สำหรับแบ่งประเภทกลุ่มอาคารต่าง ๆ และกำหนดสัญลักษณ์สำหรับแต่ละกลุ่มอาคารได้

ภาพที่ 3 การใช้ Layers ใน Google My Maps

4.3 การแชร์แผนที่

MFU Places เป็นโครงการที่นำเสนอเรื่องราวและสถานที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ผ่านแผนที่ดิจิทัล การใช้ Google My Maps เป็นเครื่องมือในการสร้างแผนที่เชิงโต้ตอบนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการเป็นอย่างดี โดยช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถสำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและเข้าใจง่าย การแชร์แผนที่ที่สร้างขึ้นจึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้โครงการบรรลุผลสำเร็จ งานจดหมายเหตุจึงได้ทำการฝังแผนที่สำหรับการนำเสนอบนเว็บไซต์งานจดหมายเหตุ (<https://archives.mfu.ac.th/mfu-places>) ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ทั้งในหมู่นักศึกษา บุคลากร และบุคคลภายนอก

ภาพที่ 4 การฝังแผนที่บนเว็บไซต์งานจดหมายเหตุ

4.4 การปรับปรุงข้อมูล

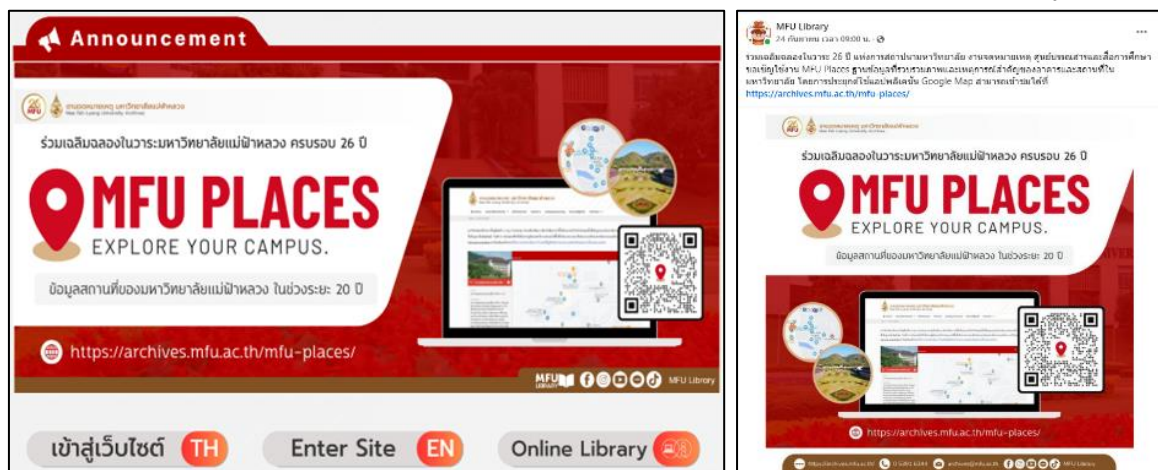
แผนที่ที่สร้างขึ้นใน Google My Maps นั้นมีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตลอดเวลา เพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับโครงการ MFU Places ที่มีเป้าหมายในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัย การปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้ใช้งานได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์สูงสุด

5. การทดสอบและปรับปรุงระบบ

การสร้างแผนที่ดิจิทัล MFU Places ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างเต็มที่ หลังจากการพัฒนาและสร้างแผนที่เบื้องต้นแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการดำเนินการทดสอบและปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีการนำเสนองานผ่านคณะกรรมการดำเนินงาน MFU Places ทำการทดสอบฟังก์ชันการทำงาน ความถูกต้องของข้อมูล และทำการปรับปรุง และแก้ไขปัญหาดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการดำเนินงานก่อนทำการเผยแพร่แผนที่ดิจิทัล

6. การเผยแพร่แผนที่ดิจิทัล MFU Places

MFU Places ได้ทำการประชาสัมพันธ์การใช้งานครั้งแรก ในช่วงการจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสครบรอบ 26 ปี แห่งการสถาปนามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง วันที่ 25 กันยายน 2567 และเพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงและใช้งานแผนที่ได้อย่างสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึง จึงได้มีการเผยแพร่แผนที่ดิจิทัล MFU Places ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ทั้งสื่อออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ e-mail Facebook Instagram และสื่อประชาสัมพันธ์ภายในห้องสมุด ได้แก่ หน้าจอแสดงสื่อประชาสัมพันธ์ และคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูล (OPAC)

ภาพที่ 5 การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ

ภาพที่ 6 การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์สื่อประชาสัมพันธ์ภายในห้องสมุด

ผลการดำเนินการและอภิปรายผล (Result and Discussion)

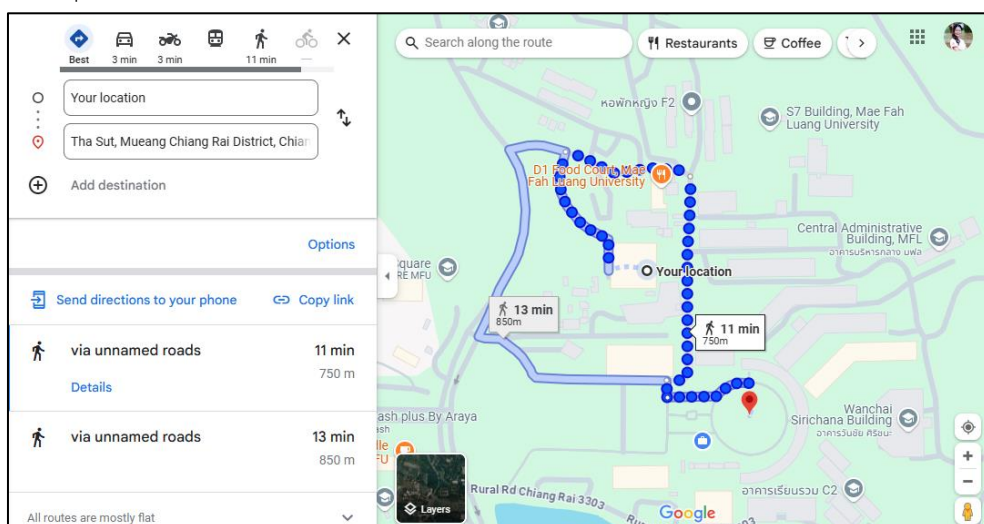
1. การสร้างแผนที่ MFU Places

การดำเนินการในระยะแรกของโครงการ MFU Places ได้ดำเนินการปักหมุดอาคารและสถานที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจำนวน 30 แห่ง โดยอาศัยแพลตฟอร์ม Google My Maps เพื่อสร้างฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ครอบคลุมและเข้าถึงได้ง่าย การปักหมุดแต่ละจุดไม่เพียงแต่ระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของอาคารเท่านั้น แต่ยังมีการเพิ่มข้อมูลประกอบที่หลากหลาย และได้เชื่อมโยงข้อมูลที่ปักหมุดบน Google My Maps เข้ากับเว็บไซต์ที่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาคารแต่ละแห่ง เช่น ข้อมูลทางกายภาพของอาคาร, เหตุการณ์สำคัญ และวัตถุสำคัญในสถานที่นั้น การเชื่อมโยงนี้ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ครอบคลุมและลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพียงแค่คลิกที่จุดที่สนใจบนแผนที่

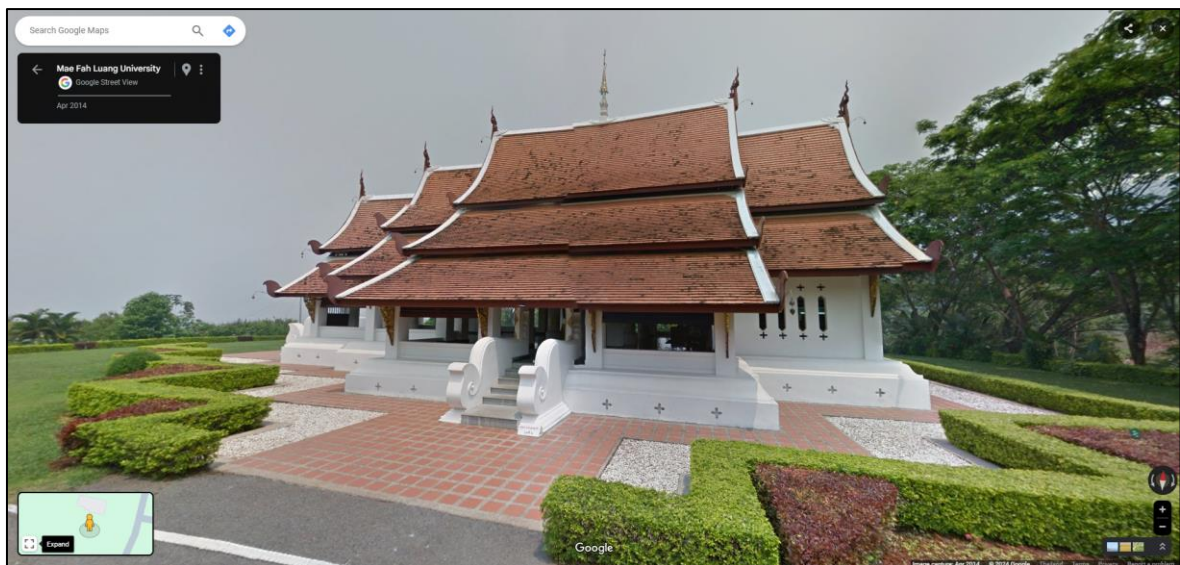
ภาพที่ 7 การแสดงข้อมูลสถานที่ จาก Google My Maps

นอกจากการนำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอาคารและสถานที่สำคัญต่าง ๆ แล้ว แผนที่ MFU Places ยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการนำทางภายในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยฟังก์ชันการนำทาง ผู้ใช้สามารถเลือกชื่ออาคารหรือสถานที่ที่ต้องการ หากอุปกรณ์ของผู้ใช้มี GPS ผู้ใช้สามารถเปิดใช้งานฟังก์ชันการติดตามตำแหน่งเพื่อดูตำแหน่งปัจจุบันของตนเองบนแผนที่

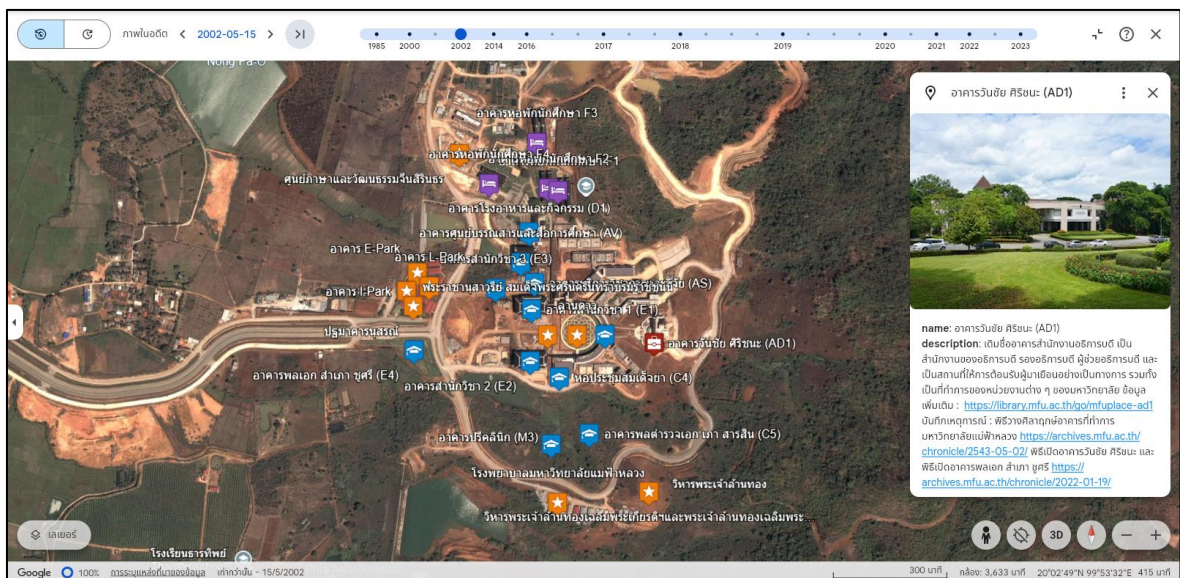

ภาพที่ 8 การแสดงผลการนำทาง จาก Google Maps

นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ระบบนำทางไปยังสถานที่นั้น ๆ และได้มีการผสมรวมเทคโนโลยี Google Street View และ Google Earth เข้ากับแผนที่ MFU Places เป็นการยกระดับประสบการณ์การสำรวจมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงให้ดียิ่งขึ้น โดยผู้ใช้สามารถสัมผัสบรรยากาศและรายละเอียดของสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างใกล้ชิดเสมือนจริง ผ่านฟังก์ชันการใช้งานที่หลากหลาย สามารถใช้มุมมองแบบ 360 องศาจาก Google Street View ผู้ใช้สามารถเลื่อนมุมมองไปรอบ ๆ อาคารเพื่อชมสถาปัตยกรรมภายนอก สวนรอบอาคาร และสภาพแวดล้อมโดยรอบได้อย่างอิสระ สามารถใช้มุมมองจากมุมสูงด้วย Google Earth เพื่อให้เห็นภาพรวมของมหาวิทยาลัยจากมุมสูง ช่วยให้ผู้ใช้เห็นภาพโครงสร้างและการจัดวางอาคารต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน มีฟังก์ชันการวัดระยะทางช่วยให้ผู้ใช้สามารถวัดระยะทางระหว่างจุดต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยได้อย่างแม่นยำ และสามารถใช้ฟังก์ชันภาพย้อนเวลา (Timelapse) จาก Google Earth เข้ากับแผนที่ MFU Places จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถย้อนกลับไปดูการเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้อย่างน่าสนใจ โดยนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างและน่าประทับใจ

ภาพที่ 9 การแสดงผลวิหารพระเจ้าล้านทองเฉลิมพระเกียรติ มุมมองแบบ 360 องศา จาก Google Street View

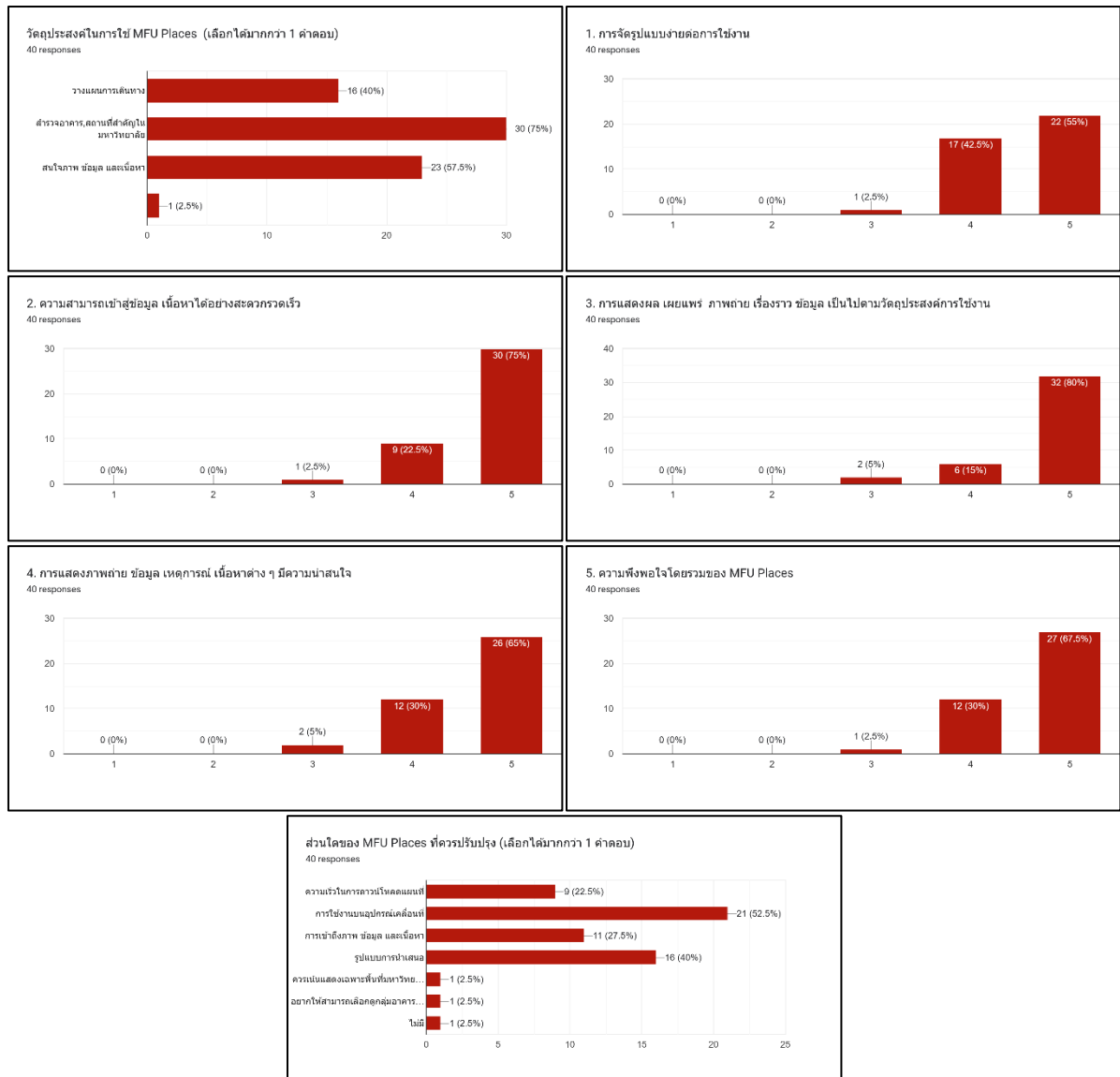

ภาพที่ 10 การแสดงผลแผนที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ผ่านภาพถ่ายดาวเทียม ปี ค.ศ. 2002 จาก Google Earth

2. การวิเคราะห์ผล

นอกจากนี้ จากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานจำนวน 40 คน พบว่า จุดประสงค์หลัก ที่ผู้ใช้เข้ามาใช้งาน MFU Places คือ เพื่อค้นหาและสำรวจอาคารและสถานที่สำคัญต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 78) จากการสำรวจความคิดเห็น พบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจในด้านการจัดรูปแบบง่ายต่อการใช้งาน ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ด้านความสามารถเข้าสู่ข้อมูล เนื้อหาได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) ด้านการแสดงผล เผยแพร่ ภาพถ่าย เรื่องราว ข้อมูล เป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้งาน ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ด้านการแสดงผลภาพถ่าย ข้อมูล เหตุการณ์ เนื้อหาต่าง ๆ มีความน่าสนใจ ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ด้านความพึงพอใจโดยรวมของ MFU Places ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และส่วนที่ผู้ใช้เห็นว่าควรปรับปรุงมากที่สุด คือ การใช้งานบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (ร้อยละ 40) (ข้อมูล ณ 2 ตุลาคม 2567)

จากผลการสำรวจความพึงใจ สะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ที่ผู้ใช้งานได้รับจากการใช้งานระบบนี้ ไม่ว่าจะเป็นการประหยัดเวลาในการค้นหาสถานที่ การลดความสับสนในการเดินทาง หรือการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในอนาคต ทั้งยังมีแผนที่จะพัฒนา Google Maps ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ครอบคลุมทุกอาคารภายในมหาวิทยาลัย โดยการเชื่อมโยงกับระบบอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย และเพิ่มฟังก์ชันการใช้งานใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 12 ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งาน

3. ข้อเสนอแนะ

โครงการ MFU Places ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น และมีศักยภาพในการพัฒนาต่อไปในอนาคต เช่น การเพิ่มฟังก์ชันการค้นหาที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น, การเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีเสมือนจริง (Virtual Reality) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถสำรวจอาคารได้อย่างสมจริง หรือการพัฒนาแอปพลิเคชันมือถือเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้งาน

บทสรุป (Conclusion)

โครงการ MFU Places มีวัตถุประสงค์หลักในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และนำเสนอข้อมูลดังกล่าวในรูปแบบแผนที่ดิจิทัลแบบอินเทอร์แอคทีฟผ่านแพลตฟอร์ม Google Maps เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และแม่นยำ โครงการนี้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการเรียนรู้และการบริการวิชาการ สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลอาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประยุกต์ใช้ประกอบการจัดการพื้นที่ ใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ และการแสดงสถานที่จัดประชุมและนิทรรศการได้ ผลสำเร็จของโครงการนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการนำข้อมูลมาจัดการและนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและใช้งานได้จริง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย

การสร้าง MFU Places ถือเป็นการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการนำทางภายในมหาวิทยาลัย แต่ยังเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้สนใจศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย ในส่วนถัดไปสามารถเพิ่มเติมข้อมูลอาคารใหม่ภายในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง เช่น การก่อสร้างอาคารใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูลของสถานที่ และสามารถเพิ่มภาพถ่าย 360 องศาของสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเห็นภาพจริงของสถานที่นั้น ๆ ในส่วนเพิ่มเติมจากที่ไม่มีใน Google Street View และควรปรับปรุงเพิ่มเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

รายการอ้างอิง (References)

- บริษัท สถาปนิก หนึ่งร้อยสิบ จำกัด. (2540). *การออกแบบผังแม่บทและแบบร่างขั้นต้นโครงการมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ดอยแม่ จังหวัดเชียงราย*. ม.ป.พ.
- บริษัท สถาปนิก หนึ่งร้อยสิบ จำกัด. (2541). *รายงานผังแม่บท ฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เชียงราย*. ม.ป.พ.
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2547). *มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และการดำเนินการในรอบ 5 ปี พ.ศ. 2541-2546*. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2551). *มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จากก้าวที่ 1 ถึงปีที่ 10 บนเส้นทางสู่เมืองมหาวิทยาลัย*. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2561). *20 ปี แห่งการสถาปนามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง*. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2567). *รายงานประเมินตนเอง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง*. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2554, April 23). *GIS คืออะไร?*
https://www.nstda.or.th/home/knowledge_post/gis/
- lamnotspock. (2564, March 18). *แอปฯ Google Maps คืออะไร? และ 8 ฟีเจอร์เด็ดที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน!*
<https://specphone.com/web/what-is-google-maps-and-8-best-features/312428>
- Racca, S. (2023). Using Google My Maps to Collect Vernacular Toponyms. In *Onomastics in Interaction With Other Branches of Science Volume 1 Keynote Lectures Toponomastics* (pp. 453–467). Jagiellonian University Press. <https://doi.org/10.4467/k7501.45/22.23.1807>
- Shahamati, S., Denieul-Pinsky, L., Baumann, Y., Shaw, E., & Caquard, S. (2022). uMap: A Free, Open-Source Alternative to Google My Maps. *Cartographic Perspectives*, 2022(99), 22–34.
<https://doi.org/10.14714/CP99.1729>